

Klub kaktusářů Plzeň
založen 1965

Zpravodaj č. 1

leden 2019

20. ročník



Vážení přátelé,

vstupujeme do nového roku. Tradičně je to příležitost k malému ohlédnutí se za rokem minulým. A nutno konstatovat, že to tentokrát z hlediska fungování klubu nebyl rok jednoduchý. V únoru jsme neplánovaně volili nový výbor a následně zajišťovali přeregistraci klubu v obchodním rejstříku. Před prázdninami jsme byli donuceni po mnoha letech opustit naše zázemí v kulturním domě Šeříkova. Do poslední chvíle nebylo jasné, jak bude probíhat rekonstrukce a jak se ÚMO2 postaví k dalšímu pronájmu kulturáku. Bohužel vše dopadlo tak, že jsme museli měnit nejen místo pro členské schůze, ale také místo pro uspořádání Kolokvia. A v ohrožení se ocitl nakonec i bál a to z důvodu značného nárůstu ceny nájmu za sál. Přesto všechno se i díky Vám všem podařilo tato úskalí překonat a uskutečnit beze zbytku naše loňská klubová předsevzetí.

Pevně věříme, že v letošním roce nás již žádné takové dramatické změny nečekají a že se budeme společně opět v hojném počtu setkávat na našich klubových akcích. Přejeme Vám, aby tento rok byl rokem pevného zdraví, životní pohody a radosti nejen mezi kaktusy.

výbor Klubu kaktusářů Plzeň

1/ Program členských schůzí

měsíc	přednáška	tombola	nedělní návštěva
leden 2019	Z. Jiruše - Peru	P. Kuták	ZOO Plzeň
únor 2019	P. Kuták – Ohlédnutí za rokem 2018	není	J. Musil
březen 2019	L. Kanca – Argentinský deník 2 (film)	B. Benda	M. Hájek
duben 2019	R. Slaba - Bolívie	V. Steiner	

2/ Společenská kronika

V únoru oslaví své 85 narozeniny naše dlouholetá členka paní **Vlasta Šperlová**. Srdečně blahopřejeme a přejeme pevné zdraví a spoustu sil do dalších let.

3/ Nedělní návštěvy

V **lednu**, kdy je většina sbírek našich členů nepřístupná, navštívíme pravidelně Zoologickou a botanickou zahradu v Plzni. Bude tomu tak i v roce 2019. Sraz bude v neděli 13. 1. 2019 v 10:00 h před spodním vstupem do ZOO. Platí se vstupné, provede nás opět kurátor místní kaktusové sbírky **Petr Kuták**. Doporučujeme využít možnost prohlídky ostatních expozic v ZOO.

V **únoru** navštívíme sbírku **Jirky Musila**, na adrese Žižkova 45 v Plzni na Borech. K vidění bude její převážně mexická část, která je celoročně umístěna v topeném skleníku a je tedy přístupná i v zimních měsících. Uvidíme, zda nás už potěší i nějaký kvítek. Sraz bude v neděli 17. 2. 2019 v 10:00 h přímo ve sbírce.

V **březnu** pojedeme tradičně do Třemošné k Mílovi Hájkovi. Akce se koná v neděli 17. 3. 2019. Sraz bude v 9:45 h u obchodáku v Bolevci nebo v 10:00 h přímo v Třemošné, Plaská 4.

4/ Bál Klubu kaktusářů Plzeň

Dne 24. listopadu 2018 se v kulturním domě v Šeříkové ulici konal tradiční již XXXIV. bál s názvem **Legendární**. Nakonec se podařilo prodat téměř všechny vstupenky a přes mírné komplikace s termínem přípravy tomboly vše klaplo. Děkujeme všem, kteří přinesli ceny

do tomboly nebo přišli pomoci s přípravou. Ohlasy jak na nové prostředí kulturáku, tak na kapelu **Classic band** byly velmi pozitivní, a tak jsme obratem chtěli zajistit termín i na rok příští. Bohužel se nám již nepodařilo sladit volné termíny kapely a kulturáku v našem oblíbeném termínu na konci listopadu, takže příští bál bude až v únoru 2020.

5/ Zpravodaj Klubu kaktusářů Plzeň

Děkujeme všem, kteří v loňském roce přispěli do našeho Zpravodaje. Jmenovitě to byli tito členové: Radka Matulová (5), Henryk Sikora (5), Václav Pittř (4), Luboš Loose (3), Otakar Blecha (2), Vladimír Steiner (2), Jiří Vinař (2), Petr Kuták (2), Jiří Musil (2) a po jednom pak Vladimír Duda, Jiří Maule, Milan Kúrka, Josef Ježek, Jan Poustka a Jiří Vondráček.

Je potěšitelné, že aktivně přispívá větší počet autorů, což zajišťuje i pestrost Zpravodaje. A budeme rádi, pokud se zapojí také další.

6/ Členské schůze Klubu kaktusářů Plzeň

V loňském roce byla průměrná účast na schůzích 62 členů, což je při počtu členů 126 přibližně 49%. Nejvíce členů bylo v lednu (74), nejméně pak v září (40). Aní na jedné schůzi nechyběli a v docházce byli tedy stoprocentní: Břetislav Benda, Otakar Blecha, Jana Černá, Ladislav Hilburger, Petr Jakobe, Jaroslav Kolář, Václav Kreč, Luboš Loose, Miroslav Němeček, Václav Pittř a Richard Strejc.

Jana Černá má 100% účast nejdéle ze všech členů, a to 12 let, od 1. 1. 2007 (od počátku evidence)

Otakar Blecha má 100% účast od roku 2009, tedy 10 let

Václav Pittř má 100% účast od roku 2010, tedy 9 let

Miroslav Němeček má 100% účast od roku 2013, tedy 6 let

Břetislav Benda a Ladislav Hilburger mají 100% účast od roku 2015, tedy 4 roky

Richard Strejc a Václav Kreč mají 100% účast od roku 2016, tedy 3 roky

Údaje jsou zpracovány na základě dostupných prezenčních listin. Je možné, že ne každý účastník členské schůze se vždy podepsal, proto prosím berte údaje s mírnou rezervou.



Ferocactus lindsayi Bravo

(k fotografií na titulní straně tohoto Zpravodaje)

Jsou místa v Mexiku notoricky známá, kaktusáři pravidelně navštěvovaná a fotografovaná, s mnoha druhy kaktusů rostoucími na jednom místě. A jsou místa, kam noha kaktusáře zavítá jen zcela ojedinele, ač i ta jsou známá a roste tam atraktivní a vzácný kaktus. Mě se v roce 2015 poštěstilo jedno takové místo navštívit. V nekaktusové oblasti mezi městy Lazaro Cardenas a Uruapan (Znáte? Jsou to sídla se statistici obyvateli.) ve státě Michoacán (kupodivu je to jeden z těch velkých států Mexika) u velké vodní nádrže Presa Infiernillo je hnědočervená skála na které se vyskytuje *Ferocactus lindsayi*.

Ač ferokaktusy mám rád a mám jich povícero, zrovna tento druh mě nějak nelákal. Na pobřeží jsem se pomazlil s melokaktusy a zbývalo už jen dojet zpátky do Mexico City. Naše cesta vedla právě kolem přehrady, když jsem si vzpomněl, že tam někde by měl *Ferocactus lindsayi* růst.



Tak jsme začali obhlížet terén okolo. Upoutala nás nezvykle holá hnědočervená skála s nějakými nasadlými balvany trčícími z ní. Nebyly to balvany, nýbrž feráci a nádherní! Velké rostliny s plody a některé i s květy byly zelenošedé, bez skvrn tak typických pro tento druh na jiných nalezištích. Rád jsem změnil svůj dosavadní názor. Na skále rostla ojedinelé i *Mamillaria beneckeii*, další v našich sbírkách málo rozšířená rostlina, pro ni jsou typická stanoviště pod stromy a keři v humózní půdě.

Pěstování je poměrně obtížné, *Ferocactus lindsayi* pochází z velmi teplé oblasti Mexika a vyhovuje mu zacházení jako s melokaktusy, tedy teplo v zimě i v létě. Píšu to zcela záměrně, protože u těchto rostlin si kaktusář teplo v zimě většinou uhlídat dokáže, je však třeba dbát i v letním období na to, aby teplota častěji nebo delší dobu neklesla pod 15 stupňů. A když klesne, je velmi žádoucí rostliny následně prohřát alespoň na 25 stupňů.

Milan Douděra

Naše ekonomická situace

Ty tam jsou doby, kdy stačilo projevit zájem o nějakou činnost, případně ji zaštitit nějakým socialistickým závazkem a povětšinou byla náruč ROH nějakého místního podniku otevřená, klíče od zasedací místnosti byly zdarma k dispozici a už se mohlo schůzovat. Bývalo to pohříchu vykoupeno nějakým tím nenápadným dozorem a především byly v té době ještě pečlivěji sřeženy zamčené dveře rozmnožovny. Víte vy mladší a mladí co to taková rozmnožovna byla? Ve mně ten nápis na dveřích evokoval něco naprosto jiného, než o co ve skutečnosti šlo. No a vydávat nějaké periodikum? No to v žádném případě.

Ale ono i dlouho po společenských změnách bylo možno schůzovat, konkrétně v našem případě, zcela zdarma. ÚMO 2 nám šel pěkně na ruku. Hrál v tom roli to, že jsme v Šeríkovce kromě našich

schůzí pořádali také bál a snad také ta skutečnost, že sídlo našeho spolku bylo v daném obvodě. Tak tomu bylo až do roku 2015. Náklady na 10 členských schůzí vypadaly takto:

Nájem sálu	0 Kč	
Zpravodaj	6.000 Kč	(120 Ks.5x ročně á10Kč)
Přednášky	10.000 Kč	(10 přednášek á500Kč + dopravné/ubytování pro cizí)

Členský příspěvek ve výši 80 Kč při 120 členech činí 9600 Kč. V této době jsme jako výbor zastávali názor, že členský příspěvek vlastně slouží k evidenci členů a že si ztrátu (6400Kč.) můžeme dovolit pokrýt z výtěžků ostatních aktivit.

V roce 2016 a 2017 nám byl účtován nájem Šeříkovky ve výši 3000 Kč/rok. Ztráta tedy dosahovala 9 400 Kč/rok.

Rok 2018 byl velkou změnou. ÚMO 2 předalo Šeříkoku do správy organizaci Sylván, který nejenom že za nájemné sálu požadoval 1 500/ hod. (tj.4 500 za jednu schůzi bez DPH), ale ani nám nezaručil pravidelný měsíční termín. Důvod ke stěhování byl nabíledni.

Jsme tedy v JASu. Nemáme kde zaparkovat, sál je o nějakou tu hvězdičku chudší, platíme za něj 2 000 Kč co schůze, zatím nemáme umístěnou knihovnu a s restauračním zařízením se teprve sžíváme. Ale buďme rádi, že to tak dopadlo. A jak jsme tedy na tom ekonomicky?

Nájem sálu	20.000 Kč	
Zpravodaj	6.000 Kč	(120 Ks.5x ročně á10Kč)
Přednášky	10.000 Kč	(10 přednášek á 500Kč + dopravné/ubytování pro cizí)

Naše schůzovní činnost nás tedy stojí ročně 36 000 Kč.

V roce 2018 jsme na příspěvech vybrali 9 600 Kč. Deficit tedy činí 26 400 Kč. Stejná situace je pro rok 2019. A jsme u částky 52 800 Kč.

Změnit tento stav může pouze Výroční členská schůze v únoru 2019 a to až pro rok 2020.

Při počtu 120 členů vychází na jednoho členský příspěvek 300 Kč./rok. Opravdu je to tak moc?

Nejsme klub chudý. Máme nějaké prostředky, ovšem při nezměněné situaci bychom dlouho nevydrželi. Jsem přesvědčen, že minimálně nájem sálu se musí zaplatit z členských příspěvků.

20 000 : 120 je 170 Kč. Chceme se scházet a tolik to prostě stojí. A je to částka, kterou já budu na VČS navrhopvat ke schválení. Možná budou i návrhy jiné, to je na každém členu.

Chci na Vás, na členy KK Plzeň apelovat, abyste se nad touto situací zamysleli se vši vážností, protože jen společně na Výroční členské schůzi můžeme, do budoucna, neutěšený stav změnit k lepšímu. Pro nás pro všechny.

Jirka Vinař

Persteril

Dezinfekce semen patří mezi základ úspěšného výsevu. K tomuto účelu lze použít celou řadu dezinfekčních látek. V minulosti byl například s oblibou využíván manganistan draselný nebo ethanol. V domácnostech je obvykle po ruce i chlornan sodný (savo) nebo chloramin, s kterými dosáhneme stejně dobrých výsledků. V posledních letech mezi nejoblíbenější patří asi peroxid vodíku. V tomto článku bych chtěl zmínit jeden méně používaný dezinfekční prostředek, avšak kaktusáři již dlouhou dobu známý Persteril.

Persteril, neboli kyselina peroxyoctová (acidum peraceticum), je vysoce účinný dezinfekční přípravek. Je baktericidní, sporicidní, mykobaktericidní, tuberkulocidní, fungicidní a virucidní. Ke koupí je obvykle v koncentraci 36%. Jedná se o roztok kyseliny peroxyoctové s kyselinou

octovou a peroxidem vodíku. Jak již složení napovídá, Persteril má silné oxidační účinky a zároveň se chová jako kyselina. Samotný peroxid vodíku je zde zastoupený obvykle v koncentraci 5-12 % a někdy obsahuje i 1 % kyseliny sírové.

Nevýhodou persterilu může být jeho cena, 1 litr 36 %-ního Persterilu obvykle koupíme okolo 250 Kč. Je poměrně nestabilní, proto jeho doba použitelnosti je jen 6 měsíců. Každý rok si proto musíme koupit novou láhev.

Obecně se často setkávám s tím, že kaktusáři používají pro dezinfekci semen příliš vysoké koncentrace nebo příliš dlouhé doby máčení semen (týká se to především peroxidu vodíku). Chtěl bych proto tuto problematiku trochu přiblížit na příkladu Persterilu:

Na obalu jsou uvedené koncentrace podle typu použití. Začíná to na 0,03 % roztoku. Pro nejvyšší stupeň dezinfekce se používá 0,5 %-ní roztok a to po dobu 15 minut. Při tom se vychází, že 100 % znamená neředěný 36 %-ní Persteril! Můžeme si tedy snadno spočítat, že z jednoho litru připravíme 200 litrů tohoto dezinfekčního roztoku! Jedna láhev byt tak nejspíš vystačila pro celý klub.

Jak je vidno, pro dezinfekci nám proto postačí poměrně nízké koncentrace. Vyšší koncentrace nám již účinek nezvyšují, spíše nám jen znepríjemní práci. Příliš vysoké koncentrace a dlouhé doby můžou dokonce zapříčinit usmrcení zárodku semene.

Nesmíme ovšem zaměřovat dezinfekci s chemickým čištěním a odstraňováním zbytku dužiny a cukrů, chemickým narušováním slupek semen a stimulací klíčení. To je ale trochu jiná kapitola.

Henryk Sikora

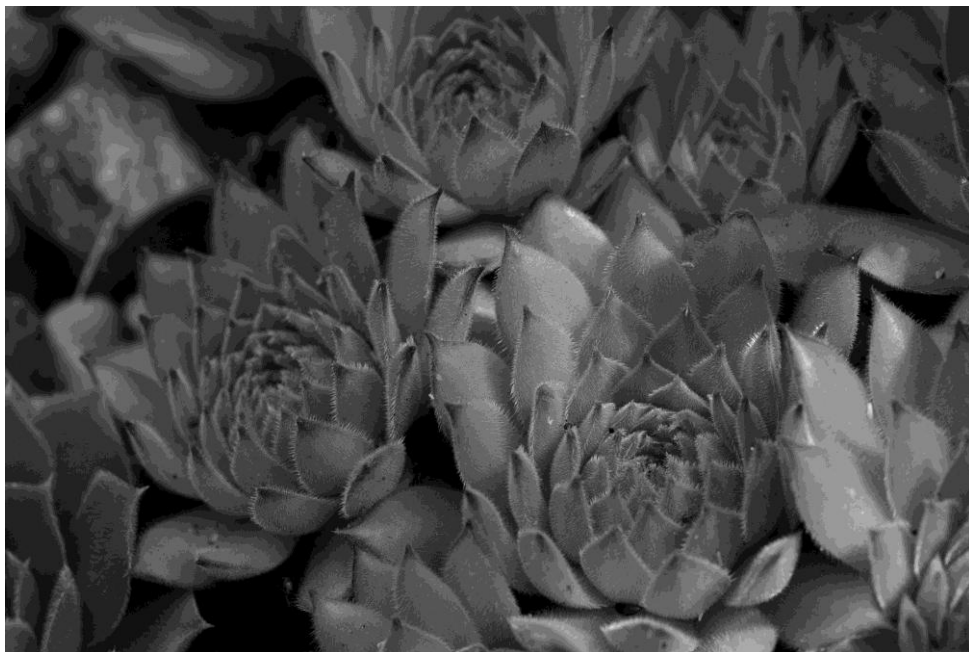
Záhadná kytka

(k fotografii na zadní straně tohoto Zpravodaje)

Pokusím se o uvedení nové rubriky Zpravodaje – Záhadná kytka. Každý jsme jistě viděli, nebo ve sbírkách pěstujeme kytku či kytky, u kterých nevíme a netušíme, co jsou zač. Nevíme, kam je zařadit, když víme, kam je přibližně zařadit, nevíme blíže, co to je. Právě pro takové případy se hodí tato rubrika. Můžeme zde představit naši neznámou kytku, napsat o rostlině veškeré informace, které máme a které jsme dohledali, uvést svůj názor. V lepším případě se nám někdo ozve a podá nám další informace o neznámé rostlině, v horším případě si aspoň utřídíme myšlenky pro další pátrání.

V dnešním příspěvku ukážu opět rostlinu z rodu *Sempervivum* (PS: kaktusy také pěstují), se zařazením této rostliny si vůbec nevím rady. Nicméně pěkně popořadě. Během netřeskářské expedice v roce 2010 jsme navštívili makedonskou část pohorí Šar planina. Toto pohorí se táhne od jihozápadu k severovýchodu v délce přibližně 80 kilometrů, nejvyšším vrcholem celého pohorí je Titov, vrh s výškou 2747 metrů nad mořem ležící západně od města Tetovo. Nad městem Tetovo jsme v roce 2010 pátrali, zaměřili jsme se na skály nad obcí Popova Shapka. Hlavním cílem byl nález *Sempervivum macedonicum*, místo *Sempervivum macedonicum* jsme našli jiné rostliny na velmi malém místěčku na prudkém svahu s mnohými vápencovými skalami ve výšce 2084 metrů nad mořem. Rostliny rostly v několika trsech asi na metru čtverečním, rostly na okrajích skalek v trávě. Růžice neobsahovaly mnoho listů, většina z růžic na lokalitě byla otevřená, některé růžice vytvářely nové odnože, kvetoucí růžice jsme nenašli.

Rostliny z naleziště pěstujeme i v kultuře. Doufali jsme, že k jejich určení nám pomůže pozorování květů. Rostliny se ke květu příliš neměly a ani nemají. První kvetoucí růžice jsem pozoroval až v červnu 2017, u ostatních kolegů tyto rostliny dosud nekvetly. K velkému překvapení vykvetly rostliny velmi neobvykle – bíle s fialovorůžovým středovým proužkem u báze korunních plátků.



Sempervivum sp. z lokality nad obcí Popova Shapka, růžice v kultuře

Květy mají dále zelenožlutě zbarvený soubor plodolistů, tyčinky mají fialovorůžově zbarvené nitky, prašníky jsou žluté (fotografie na zadní straně tohoto Zpravodaje).

Musím uvést i další znaky těchto rostlin. Růžice jsou v kultuře otevřené, zploštělé, do šesti centimetrů v průměru, obsahují větší množství listů. Listy růžic jsou podlouhlé, nejširší v horní třetině, s podlouhlou špičkou, na obou stranách krátce žláznatě chlupaté, na hranách listů růžic jsou pravidelně rozmístěné brvy nestejné délky. Listy jsou vybarveny živě zeleně až zelenomodře, u špiček na vnější straně jsou často fialovočerveně zbarvené. Růžice vytváří odnože, které jsou dlouhé až 6 centimetrů, odnoží je sice málo, jsou však nesený na tlustém a málo olistněném šlahounu. Často se stává, že na konci šlahounu dojde k dělení a z jedné odnože jsou dvě. Korunní plátky jsou úzké, obkopynaté, dlouze zašpičatělé, barva korunních plátků již byla zmíněna.

Pojďme se podívat na další skutečnosti. Podobné rostliny byly pozorovány i dalšími botaniky a nejen v okolí obce Popova Shapka. Jsou známa pozorování velmi podobných rostlin z dalších lokalit v pohoří Šar planina, dále byly tyto rostliny pozorovány v pohořích Galičica a Stogovo planina. Ve všech případech jde o rozlohou malé lokality, na výše zmíněných místech byly pozorovány kvetoucí rostliny. Možný je i výskyt těchto rostlin v dalších pohořích v západní části dnešní republiky Makedonie.

Kam tyto rostliny zařadit? Domnívám se, že jde o velmi složitou otázku, která může mít řešení. Na území dnešní republiky Makedonie se vyskytují následující druhy rodu *Sempervivum* – *Sempervivum ciliosum* (včetně *Sempervivum klepa*, *Sempervivum jakucsii*), *Sempervivum kindingeri*, *Sempervivum kosaninii*, *Sempervivum macedonicum*, *Sempervivum marmoreum*, *Sempervivum octopodes*, *Sempervivum thompsonianum*, někteří botanici se domnívají, že na území dnešní republiky Makedonie roste i *Sempervivum zeleborii*. Bez znalosti květů můžeme spolehlivě vyloučit *Sempervivum ciliosum* vzhledem k přítomnosti velmi dlouhých brv na okrajích listů

a na špičkách listů růžic. Můžeme vyloučit i *Sempervivum macedonicum*, které dosahuje menších rozměrů, má mnoho listů v růžici, listy *Sempervivum macedonicum* jsou obkopynaté. *Sempervivum octopodes* je také menší, listy má obkopynaté až obvejčité, má také dlouhé tenké odnože, v oblasti pohoří Šar planina se nevyskytuje. *Sempervivum thompsonianum* je také sporný netřesk, nicméně roste pouze v pohoří Stogovo planina, tvoří dlouhé tenké odnože podobné *Sempervivum octopodes*, *Sempervivum thompsonianum* má mnoho listů v růžici, listy jsou vejčité kopinaté až kopinaté. Na základě znalosti květů můžeme vyloučit další jména. *Sempervivum kosaninii* je sice problémový netřesk, jehož původní lokalita zatím nebyla znovu objevena, nicméně jeho korunní listy jsou v celé délce červeně purpurové s úzkým bílým lemováním. *Sempervivum marmoreum* má mít podle popisu holé listy růžic, skutečnost je jiná, listy růžic jsou na mnohých lokalitách chlupaté, i žláznatě chlupaté. Květy *Sempervivum marmoreum* jsou však vždy v celé délce červené až karmínové se širokým bílým či slabě růžovým lemováním. V jakési brožuře o túrách v pohoří Šar planina jsem viděl mnou popisované neznámé rostliny zařazené jako *Sempervivum marmoreum*, toto určení je jistě chybné.

Z výše uvedených botanických jmen nám zbývají již jen dvě – *Sempervivum kindingeri* a *Sempervivum zeleborii*. Někteří botanici se domnívají, že tyto neznámé rostliny ze stanoviště nad Popovou Shapkou patří k *Sempervivum zeleborii*. Domnívám se, že jde opět o chybné zařazení. *Sempervivum zeleborii* má odlišný tvar listů růžic, ty jsou obvejčité a hlavně krátce zašpicatělé. Listy růžic jsou na obou stranách pýřité, nikdy však žláznatě chlupaté. Korunní plátky *Sempervivum zeleborii* jsou jasně žluté, u báze purpurové, neobsahují bílou barvu. Je pravdou, že *Sempervivum zeleborii* je další komplikovaný druh, který je málo znám, nicméně jeho výskyt dle mně dostupných údajů nezasahuje do dnešní republiky Makedonie.

Zbývá jediné jméno – *Sempervivum kindingeri*. Jméno *Sempervivum kindingeri* nelze ani vyloučit ani potvrdit. Znaky rostlin, které jsem uvedl u rostlin pozorovaných nad obcí Popova Shapka, jsou v souladu s popisem *Sempervivum kindingeri*. Proč nelze jednoznačně přiřadit neznámé rostliny k *Sempervivum kindingeri*? Důvodů je hned několik. *Sempervivum kindingeri* popsal roku 1903 srbský botanik L. Adamović na základě rostlin z Makedonie, které mu zaslal Kindinger, podle Kindingera byl druhé také pojmenován. Kindinger sbíral rostliny poblíž makedonského města Veles, tedy v kopcovité vyprahlé skalnaté krajině, kopce zde nepřesahují nadmořskou výšku 800 metrů. Podle původního popisu leží lokalita mezi obcí Zelenikovo a městem Veles, popisu přibližně odpovídá hluboké úzké údolí řeky Vardar. K pozorování a sběru rostlin došlo nejspíše roku 1903. Rostliny zřejmě naposledy pozoroval profesor T. Soška roku 1936. Ten napsal, že rostliny rostou v úzké soutěsce Vardaru kousek nad městem Veles pod železniční stanicí Rajko Žinzifov, T. Soška soutěsku zmiňuje jako Vlahčani. Z doprovodného textu v článku T. Sošky lze vyčíst, že *Sempervivum kindingeri* neroste na hadci. Další pozorování *Sempervivum kindingeri* neexistují, rostliny nebyly v přírodě zatím znovu objeveny.

Co teď? Jistou pomoc by mohl představovat rostlinný materiál ve sbírkách. Ve sbírkách kolují pod názvem *Sempervivum kindingeri* mnohé různorodé rostliny, v dřtivé většině tyto rostliny nespĺňují znaky uvedené v původním popisu. Rostlinám ve sbírkách tedy nelze důvěřovat. Dalším pomocníkem by mohly být perokresby uvedené u popisu druhu či herbářová položka. Perokresby v popisu jsou černobílé, je zde vyobrazen list z květní lodyhy a některé části květu. Herbářovou položku jsme objevili v Bělehradu, jsou zde celkem čtyři květní lodyhy, žádné části růžic. Vše je krásně vyfotografované a seschlé, o původních barvách můžeme jen spekulovat. Stojí za poznámku udání lokality – jednou je udána lokalita stejně jako v popisu, podruhé poněkud odlišně – ve skalách poblíž Velesu. Jelikož lodyhy mnohých netřesků vypadají velmi podobně, nelze jednoznačně rozhodnout, zda neznámé rostliny patří k *Sempervivum kindingeri*. Dokud nebude *Sempervivum kindingeri* znovu objeveno v přírodě na původní lokalitě, nemůžeme rozhodnout, zda neznámé bíle kvetoucí rostliny z hor Makedonie skutečně patří k tomuto druhu. I přes neznalost podoby *Sempervivum kindingeri*, je druh často taxonomy různě kombinován.

Dokud nebude vyřešena záhada okolo *Sempervivum kindingeri*, zdá se mně nevhodnější vést rostliny jako *Sempervivum* sp. s přesným udáním lokality. Popis nového druhu by připadal v úvahu až poté, co by bylo jednoznačně vyvráceno zařazení k *Sempervivum kindingeri*.

Josef Ježek

Literatura: [1] Konop, R. (1987): Netřesky. ČZS – ZO klubu skalničkářů, Liberec

Sbírkový slovník: *Nananthus* N.E.Br.

(k fotografií na zadní straně tohoto Zpravodaje)

Malý rod zahrnuje pouhých 6 druhů (*Nananthus aloides*, *gersneri*, *margaritiferus*, *palens*, *pole – evansii*, *vittatus*). Jméno vzniklo složením dvou řeckých slov - *nanos* znamená malý, *anthos* je květ. Celé to poukazuje na velmi zakrslý vzhled rostliny (v přírodě).

Rostliny mají pod sebou kořen složený z měkké sukulentní hmoty, údajně jedlé a svou chutí připomínající chřest. Na vrcholu se kořen větví, přičemž každá z větví nese v ideálním stavu 4 sukulentní listy. Jejich vrchní část je zploštělá, spodní má zvláštní vypouklý tvar. Povrch listu pokrývají jemné bradavičky. Květy se objevují jednotlivě, bývají buď čistě žluté, nebo žluté s tónováním do purpurově červené barvy.

V přírodě rod *Nananthus* najdete na docela velkém areálu od jihovýchodu Botswany, východu Namíbie, po některé části Jihoafrické republiky (severovýchod NC, jih NW, FS). Některé druhy jsou považované za docela otužilé, jelikož pocházejí z chladnějších oblastí jihu Afriky. Stoprocentní mrazuvzdornost si ale musí každý vyzkoušet sám, určitě záleží na nadmořské výšce a umístění rostliny (klasický záhon versus drenážovaná skalka, pěstební nádoba versus volná kultura, otevřené místo versus chráněné místo apod.).

Radka Matulová

Střípky ze skleníku

Závrat'

Mám svoji sbírku kaktusů ve skleníku na střeše starého objektu ve vnitrobloku Bendova 7, kdysi zde byla stáčírna štenovického piva a stáje pro koně. Dům je patrový a plochá střecha je ve výši cca 8 m nad dvorkem, odkud vede strastiplná cesta po úzkém strmém dřevěném schodišti (jako na půdu) přes zakrámovaný temný sklad, prádelnu a potom přes terasu a po dalším strmém schodišti na střechu. Kdo neprojde dveřmi o šířce 50 cm nebo trpí závratěmi, ten se ke mně na kaktusy jít podívat nemůže.

Jednou se přišla na kaktusy podívat nová mladá členka našeho klubu. Úzkými dveřmi prošla v pohodě, po schodech nahoru to také dala, ale když se nahore ve skleníku otočila a podívala se dolů, tak se jí zamotala hlava a rozklepala se jí kolena. Místo prohlížení kaktusů se rozplakala a řekla, že bude muset ve skleníku zůstat. Jako správný muž jsem ji uklidnil, že jí cestou dolů budu jistit. Schody, tedy spíš žebřík je úzký, a vedle sebe se na něj vejde jen jedna osoba. Musel jsem tedy jít napřed a slečnu zachraňovat zdola. Byl teplý letní den a slečna měla na sobě krátké letní šatičky. Já musel strčit hlavu pod sukni, přiložit dlaně na její hýždě a nadnášet ji. Na celé toto divadlo koukali rodiče, kteří mají okno od kuchyně přímo proti schodišti do skleníku. Musím podotknout, že jsem tou dobou byl čerstvě ženatý. Nakonec slečna nějak s mojí pomocí zdárně sestoupila až na terasu a pak na dvůr. Asi na návštěvu mé sbírky kaktusů dlouho nezapomene a já také ne.

Petr Kuták



skleník a pařeniště Petra Kutáka na střeše starého objektu ve vnitrobloku (foto P. Kuták)

Paměti píše Václav Pittr

Čimelice a Václav Koranda

Čimelická výstava se koná jednou za dva roky a vyznačuje se tím, že je tam velmi rozsáhlá výstava květin i kaktusů. A tak jednou před léty Václav Koranda mě začal ohýbat, abych tam taky jel. Bylo to zrovna po krutých povodních, které se tu velice podepsaly na majetku, ale především na přírodě. Po chvíli přemlouvání jsem souhlasil, že s ním pojedu a bylo ujednáno přesné datum a čas.

Nedopatřením jsem jel, jak jsem zvyklý, směrem na Písek přes Blatnou, aniž jsem si uvědomil, že právě díky povodním bylo několik mostů strženo a tak jsme se potloukali po místních objížďkách. Když jsme konečně dorazili do Čimelic, tak jsme zjistili, že zaparkování auta nebude vůbec jednoduchá záležitost a tak jsme jej museli nechat na náměstí.

Výstava svojí rozlohou, ale i pestrostí sortimentu stála za zhlédnutí. Akorát kaktusy byly spíše směřovány pro začátečníky, ale bylo zde několik zajímavých Euforbií. Potkali jsme se zde s přáteli Slabou a Jaroušem Součkem, což nás potěšilo. Pěstitelé zde měli vystaveny novinky v Jiřínách, původem většinou z Ameriky, které měly obdivuhodné barvy, jejich průměr byl ve většině případů kolem 50 cm. Zatím jsem se s něčím podobným nesetkal.

Dále nás oslovila dvě nádherně urostlá děvčátka, která nám nabízela téměř všelék ve formě Pangaminu ve třech provedeních. Dávaly nám ochutnat a vskutku to nebylo špatné, a jak mě přemlouvaly, vždy se krásně předklonily, a protože byly spoře oděny, tak se jim neobyčejně zvýraznila krása jejich nádherně plných prsou a člověk neodolal a jejich produkty koupil. Až doma jsem zjistil, že to co nám dávaly ochutnávat s tím, co jsme si dovezli domů, nemá nic společného. Tam byly zcela zjevně pivovarské kvasnice, které při otevření normálně páchnou a to, co nám dávaly

na ochutnání, příjemně vonělo. A tak chci konstatovat, že to, co na pohled vypadá krásně, se může doma změnit úplně jinak. Ale letos už máme opět naplánovanou cestu.

PS: Po tom Pangaminu se skutečně člověk cítí velice svěží, neuvědomuje si léta, takže toho nelituji, že jsem si jej nakoupil a jsem rozhodnut si jej koupit letos opět.

Václav Pittř



Zveme Vás na **3. Setkání mrazuvzdorných kaktusářů** do Horních Počapel u Mělníka, které se koná v sobotu 23. 2. a v neděli 24. 2. 2019
hlavní téma setkání „PĚSTOVÁNÍ“

informace a program akce naleznete na www.mrazuvzdornekaktusy.cz
Honza Müller a Honza Hadrava

Tento zpravodaj vydává pro své členy Klub kaktusářů Plzeň, z. s., Žižkova 1663/45, 30100 Plzeň, IČ: 01798472, bankovní spojení: 2701159336/2010, klubové internetové stránky: kkplzen.eu, náklad: 120 výtisků. Veškeré náměty, podněty, připomínky můžete sdělit každému členu výboru, e-mail: vybor@kkplzen.eu, články a fotografie zasílejte na e-mail: Laabus@seznam.cz
Zpravodaj č. 2/2019 vyjde 14. března 2019

Bezplatně



Sempervivum sp., květ



Nananthus margaretiferus